

PACHET DE ACTIVITĂȚI

**Mă informez
Credibilitatea informațiilor**

2

Cum mă informez?

1. Public țintă:

- Elevi de la toate clasele care se pregătesc pentru (i) campionatul de dezbateri ArguMedia (vezi pachetul de activități 9), (ii) jocurile persuasiunii (vezi pachetul de activități 13) sau (iii) alte activități care presupun documentarea și informarea (vezi pachetele 14, 15, 16 și 17).
- Elevi din clasa a IX-a, de la disciplina *Logică, argumentare și comunicare*, unitatea de învățare „Societate, comunicare și argumentare corectă”.
- Elevi din clasa a X-a, la disciplina *Educație antreprenorială*, unitatea de învățare „Instrumente necesare studierii pieței”.
- Elevi din clasa a XI-a, la disciplina *Sociologie*, unitatea „Societatea și viața socială: Socializarea” (vezi fișa nr. 2a *Ce fac pe platformele de socializare online?*).

2. Timp:

- 2-3 ore aproximativ

3. Obiective de învățare:

Elevii vor putea să:

- să definească prin propriile cuvinte informația
- enumere diferite tipuri de informații
- identifice diverse motive și nevoi de a se informa
- identifice diverse motive și nevoi de a folosi platformele de socializare online
- analizeze și să evalueze credibilitatea informațiilor
- identifice elementele care fac o știre să fie părtinitoare sau incompletă

4. Descrierea activităților:

- Elevii vor analiza ce tip de informații accesează de regulă, de ce și de unde se informează
- Elevii vor distinge între tipurile de informații cu care vin în contact pe media sociale (exercițiu pregătitor pentru cel în care vor învăța să verifice credibilitatea informațiilor).

5. Desfășurarea activităților

1. Cere elevilor tăi să răspundă la întrebările:

- “Ce înseamnă să fii informat”?
- Când spun ‘informație’ la ce vă gândiți? Dați exemple.

În funcție de timpul pe care îl ai la dispoziție și cât de mare este grupul tău de elevi, poți folosi metoda *brainstorming*-ului sau a lucrului în grup. Inițiază discuția despre practica de informare a elevilor din *mediul online**. Pentru pregătirea acestui exercițiu, caută statistici online despre cât și cum folosesc adolescenții dispozitivele digitale online și platformele de socializare online.

2. După ce elevii au răspuns și la a doua întrebare, grupați exemplele lor în funcție de:

- (i) tipul materialului în care a fost publicată informația (știre, reportaj, interviu, postare pe blog/pe rețelele de socializare onlinee, meme, caricatură, film, documentar etc.),
- (ii) forma în care informația a fost publicată (text scris, imagine/fotografie, material audio-video etc.),
- (iii) scopul informării (de interes/uz personal, pentru școală, de plăcere – e.g. informații despre vedete, despre lansări recente de filme sau muzică, care au legătură cu hobby-urile lor etc.)

La finalul activității, elevii ar trebui să conștientizeze varietatea tipurilor de informație pe care le accesează zilnic din media și scopul pentru care se informează.

*Ne putem informa din situații față-în-față (în familie, la școală, evenimente etc.) sau prin media de toate tipurile. Chiar și din media al căror scop principal este acela de a distra. Exercițiul acesta se concentrează însă pe informarea pe platformele online, cele mai folosite media de către adolescenți.

3. În pasul următor, stabiliți împreună de unde se informează (ex. platforme de știri online, platforme de socializare online, televizor, radio, ziare, reviste etc.) și cu ce scop. Alege metoda de lucru cea mai potrivită clasei tale pentru acest pas.

4. E posibil să afli că elevii tăi se informează cel mai mult de pe platformele de socializare online atunci când nevoia de informare nu are un scop precis pentru care, de obicei, folosesc motoare de căutare online (vezi Pachet de activități 8).

Cere elevilor să completeze fișa de lucru nr. 2a Ce fac pe platformele de socializare online?. În grupuri de lucru, elevii vor discuta despre preferințele și motivele lor de a folosi diverse platforme de socializare online. Cât din activitatea lor pe media sociale este despre socializare, distracție sau informare? Ce fel de informații accesează pe media sociale? Și de ce? Ce fel de informații dau mai departe? Elevii pot alege să vorbească despre platforma de socializare preferată/cea mai folosită a grupului și își pot deschide profilurile pentru a-și revedea și analiza postările.

Trageți concluziile împreună.

6. Credibilitatea informațiilor

Să știm să verificăm credibilitatea informațiilor pe care le accesăm sau pe care le distribuim online este o competență media foarte utilă în contextul mediatic în care trăim și pe care îl folosim aproape zilnic pentru diverse nevoi de informare. Ne ajută printre altele să identificăm posibile forme de dezinformare.

Așa cum am văzut în activitățile anterioare, informațiile pot fi de mai multe feluri. Ne informăm din știri produse de jurnaliști profesioniști plătiți de instituții media să ne informeze. Dar ne informăm și din materiale video publicate de diverși oameni cu calități

diverse pe platforme sociale, din filme, cărți, muzică, ateliere online, reviste glossy, publicitate și așa mai departe.

Știrile sunt materiale jurnalistice de informare folosite des de către educatori media să-și învețe elevii cum să analizeze și să evalueze calitatea informațiilor, să înțeleagă ce factori influențează producția unui mesaj media și cum le sunt influențate opiniile, percepțiile, atitudinea și comportamentul de aceste informații. Totuși, alte tipuri de materiale media, cu o putere de influență chiar mai mare decât cea a știrilor, pot fi folosite ca material didactic pentru a dezvolta abilități de chestionare a informațiilor, a ideologiei din spatele mesajelor, a autorității. Poți folosi reclame, filme, postări de pe rețele de socializare online, fragmente din emisiuni de divertisment, vlog-uri etc. *Vezi și Pachetele de activități 5,6 și 7.*

1. Începe activitatea prin a-i întreba pe elevii tăi ce contează atunci când se informează. Pentru acest exercițiu, folosește fișa de lucru nr. 2b. Poți folosi Google Forms sau orice alt tip de formular online în care să transpui întrebarea și răspunsurile. Asta îți va oferi ocazia centralizării răspunsurilor elevilor tăi în timp real și le veți putea folosi în analiza de după.

2. Analizați întrebarea: Ce înseamnă 'sursă de informare de încredere'?

Elevii vor învăța cum să evalueze discursul mediatic ca să verifice imparțialitatea materialelor jurnalistice și, astfel, credibilitatea informațiilor din acele materiale.

a. Înainte de curs, pregătește cel puțin 3-4 materiale jurnalistice (știri) pe același subiect. Analizează materialele înainte de curs, pentru a te asigura că știi să explici cursanților ce au de făcut. Prezintă *fișa de lucru nr. 2c Analiza materialelor de informare* și vorbiți despre elementele de tendențiozitate care pot influența imparțialitatea unui material de informare, fie că este scris, material audio sau video.

b. În grupuri de lucru, cere elevilor să discute textul fiecărui articol în parte și, folosind fișa de lucru, să stabilească cât de credibil este materialul. Un reprezentant al grupului va lua notițe și va prezenta rezultatele colegilor din celelalte grupuri.

c. Comparați materialele din perspectiva imparțialității și credibilității materialelor!

Sugestie: Exercițiile despre „Credibilitatea informațiilor” pot fi făcute și după ce ați trecut prin pachetele de activități 3 și 4 despre știre, gen jurnalistice de bază în informare. Vezi de asemenea și *Fișa 11a* și pachetul de activități 11 pentru exerciții care îi vor ajuta pe elevi să analizeze textele argumentative.

1. Ce faci când intri pe platformele de socializare online? În fiecare coloană, scrie numele platformei sau al platformelor, dacă faci aceeași activitate pe mai multe platforme. Poți scrie numele oricărei platforme indiferent de cât de rar intri pe ea.

Schimb mesaje cu prietenii/familia	Postez comentarii, fotografii, dau share	Mă informez	Urmăresc cauze civice	Mă implic în cauze civice	Public materiale video create de mine	Ascult muzică	Mă uit la filme	Mă joc	Altele

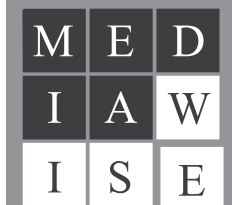
2. Ce platforme de socializare online accesezi zilnic? Numește-le pe primele 3 cel mai des accesate.

.....

Atunci când te informezi, cât contează ...?

	foarte mult	mult	nici, nici	puțin	deloc
faptul că informația este prezentată clar și ușor de înțeles					
faptul că provine dintr-o sursă de încredere					
faptul că materialul a fost distribuit de un prieten în care am încredere					
faptul că este în acord cu ce credeam sau ce știam despre subiect					
faptul că informațiile sunt actuale					
faptul că am găsit materialul pe rețeaua de socializare online pe care obișnuiesc să intru cel mai des					

Cum stabilești credibilitatea unui text jurnalistic?

Contextul publicării:

- Agenda-setting / încrucișarea surselor de informare (analiza agendei)
- Autorul - intenții, pregătire, imparțialitate, *cross-promotion* (vânătorii de click-uri) etc.
- Cine plătește etc.

Prin documentare și analiza comparativă

Forma și fondul materialului:

- Acuratețea materialului (răspunde la întrebările cine? ce?..)
- Echilibru & corectitudine (toate punctele de vedere)
- Împachetarea informațiilor
- Mărcile tendențiozității

Prin analiza discursului și analiza de conținut.

Mărcile tendențiozității în știri

- Prezența informațiilor nerelevante, repetiția,
- Prezența stereotipurilor și judecăților de valoare ale autorului,
- Elemente cu încărcătură emoțională,
- Figuri de stil, sintagme care minimizează sau măresc importanța, sublinieri...
- Textul în ansamblu nu are coerență, concizie & claritate.
- Absența unor puncte de vedere etc.
- AUDIO/VIDEO: (3 elemente: Imagine + Discurs + Sunet) unghiul de filmare, folosirea culorilor, coloană sonoră, tonul vocii, folosirea subtitrării,
- asocierea obiectului/subiectului/personajelor cu anumite imagini,
- editarea și montajul imaginilor

!